

MEMO

Van Cluster Versterking Bestuur en Organisatie
Aan Griffie
Datum 16-6-2023
Kenmerk
Betreft Beantwoording technische vragen Eerste Bestuursrapportage 2023 / Kadernota 2024

Contactpersoon
 Ton van Oostrum (Burap)
 Gert Hagoort (Kadernota)
T
E t.van.oostrum@dordrecht.nl
ga.hagoort@dordrecht.nl

	GroenLinks (1)	
1.	In de Inleiding p. 3 staat dat er een boeggolf aan investeringen aankomt die onvoldoende geborgd is in de begroting en niet kan worden gefinancierd uit de reserves. Kan een concreter beeld worden gegeven om welke bedragen in welke jaren dat gaat.	Wethouder Heijkoop Het in beeld brengen van deze boeggolf is onderdeel van het proces Kadernota 2025. In het hoofdstuk Onzekerheden is voor wat betreft onderwijshuisvesting al wel een indicatie gegeven.
2.	Betekent 'stijging van de formatie dekken uit bestaande P-budgetten' (p. 4) hetzelfde als loonsverlaging? Zo nee, wat betekent het wel?	Wethouder Heijkoop Hiermee wordt bedoeld dat we de stijgende formatie gedeeltelijk opvangen binnen het bestaande personeelsbudget. We maken steeds meer gebruik van young potentials, waardoor we medewerkers niet direct belonen op het maximum van de schaal. Tot nu toe ging onze begroting daar wel vanuit, waardoor financiële ruimte ontstaat om extra bezetting (fte) aan te nemen.
3.	Vindt bij het ontwikkelen van een voorstel om in 2025 en daarna tot een gezonde financiële huishouding te komen ook een heroverweging van bestemmingen van reserves plaats of gaat het daarbij alleen om de reguliere begroting?	Wethouder Heijkoop Uiteindelijk wordt voor begrotingsjaar 2025 en latere jaren een integrale afweging gemaakt. Hoe reserves worden ingezet is daar onderdeel van. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat het gaat om een structureel begrotingsevenwicht en

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		reserves hebben een incidenteel karakter, waardoor deze ruimte niet bijdraagt aan het structureel evenwicht.																																																																						
4.	Wat is overigens het verschil tussen Knelpunten en Nieuwe Investerings? In het financiële overzicht op p. 35 komen de nieuwe investeringen niet terug. Betekent dat dat die uit (bestemmings)reserves worden gefinancierd? Zo ja uit welke? Zo nee, waar komt het geld dan vandaag?	Wethouder Heijkoop De nieuwe investeringen maken op indirecte wijze onderdeel uit van de Knelpunten; in de vorm van afschrijvingslasten. De investeringen worden niet gedekt uit (bestemmings)reserves.																																																																						
5.	Kan bij het Knelpunt Verbonden Partijen (p. 30) worden aangegeven hoe de in de tabel genoemde bedragen over de verschillende partijen worden verdeeld (dat is alleen voor 2023 deels aangegeven, terwijl deze Kadernota over 2024 gaat) en kunnen de bedragen nader worden onderbouwd?	Wethouder Heijkoop <table border="1"><thead><tr><th>Onderdeel VP</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr></thead><tbody><tr><td>Begroting GR Sociaal 2024</td><td>-2.900</td><td>-6.460</td><td>-6.480</td><td>-6.490</td><td>-6.500</td><td>-6.500</td></tr><tr><td>Begroting GR DG&J 2024</td><td>-3.000</td><td>-4.600</td><td>-4.600</td><td>-4.600</td><td>-4.600</td><td>-4.600</td></tr><tr><td>Uitvoering wet inburgering GRS</td><td>-400</td><td>-235</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Extra rijksbijdrage wet inburgering</td><td>400</td><td>235</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Gem. bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis</td><td>-90</td><td>-90</td><td>-90</td><td>-90</td><td>-90</td><td>-90</td></tr><tr><td>Dekking ZVH bestaande middelen</td><td>90</td><td>90</td><td>90</td><td>90</td><td>90</td><td>90</td></tr><tr><td>Binnenstadbedrijf</td><td>-</td><td>-125</td><td>-125</td><td>-125</td><td>-125</td><td>-125</td></tr><tr><td>Schonen/overbrengen bouwarchief OZHZ</td><td>-</td><td>-70</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Totaal mutatie verbonden partijen</td><td>-5.900</td><td>-11.255</td><td>-11.205</td><td>-11.215</td><td>-11.225</td><td>-11.225</td></tr></tbody></table> De specificatie is als volgt: De eerste twee regels betreffen de mutaties als gevolg van de conceptbegrotingen van beide verbonden partijen zoals deze ter zienswijze aan de raad zijn voorgelegd. De bijstelling betreft voor het grootste deel loon- en prijsontwikkelingen. Voor inburgering is vanuit het Rijk voor 2023 en 2024 extra geld beschikbaar gesteld, dat vanuit Dordrecht beschikbaar wordt gesteld aan de GR Sociaal voor de invoering ervan. De overige posten zijn in de kadernota onder de tabel nader toegelicht.	Onderdeel VP	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Begroting GR Sociaal 2024	-2.900	-6.460	-6.480	-6.490	-6.500	-6.500	Begroting GR DG&J 2024	-3.000	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600	Uitvoering wet inburgering GRS	-400	-235					Extra rijksbijdrage wet inburgering	400	235					Gem. bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis	-90	-90	-90	-90	-90	-90	Dekking ZVH bestaande middelen	90	90	90	90	90	90	Binnenstadbedrijf	-	-125	-125	-125	-125	-125	Schonen/overbrengen bouwarchief OZHZ	-	-70	-	-	-	-	Totaal mutatie verbonden partijen	-5.900	-11.255	-11.205	-11.215	-11.225	-11.225
Onderdeel VP	2023	2024	2025	2026	2027	2028																																																																		
Begroting GR Sociaal 2024	-2.900	-6.460	-6.480	-6.490	-6.500	-6.500																																																																		
Begroting GR DG&J 2024	-3.000	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600	-4.600																																																																		
Uitvoering wet inburgering GRS	-400	-235																																																																						
Extra rijksbijdrage wet inburgering	400	235																																																																						
Gem. bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis	-90	-90	-90	-90	-90	-90																																																																		
Dekking ZVH bestaande middelen	90	90	90	90	90	90																																																																		
Binnenstadbedrijf	-	-125	-125	-125	-125	-125																																																																		
Schonen/overbrengen bouwarchief OZHZ	-	-70	-	-	-	-																																																																		
Totaal mutatie verbonden partijen	-5.900	-11.255	-11.205	-11.215	-11.225	-11.225																																																																		
6.	En waarom zijn 'bepaalde voorzieningen' in HVSR, organisatie en organisatieontwikkelingen Knelpunten (p. 30) en niet Beleidswensen?	Wethouder Heijkoop De opgevoerde kosten hebben een direct verband met de inhuizing in HvSR. Deze kosten zijn, zoals vermeld bij eerdere besluitvorming, niet eerder in de begroting opgenomen,																																																																						

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		<p>maar de activiteiten moeten wel plaatsvinden anders kunnen we niet over. Daarom is dit een knelpunt.</p> <p>De organisatieontwikkeling is gerubriceerd als knelpunt, omdat we door de huidige arbeidsmarkt extra moeten inzetten om medewerkers te behouden en het steeds moeilijker wordt om aan nieuwe medewerkers komen. Daarbij komt dat we een krappe organisatie hebben met een ambitieus bestuur wat leidt tot hoge werkdruk. Dat zien we weer terug in onder nadere het ziekteverzuim en het verloop van personeel.</p>
7.	Kan globaal worden aangegeven wat er in 2024 wordt gedaan voor de € 7,15 mln extra investering in Openbare Ruimte (p. 31)	<p>Wethouder Merx en Van der Linden</p> <p>In de meerjarenonderhoudsplanning vervangen we riolen en wegen. De financiering van deze werkzaamheden is geborgd in de begroting. Om uitvoering te geven aan de ambities uit het politiek akkoord willen we de weg- en rioolwerkzaamheden aangrijpen om deze projecten integraal uit te voeren en de buitenruimte toekomstbestendig in te richten. Denk bij deze ambities aan de aanleg van voorzieningen om regenwater op te vangen, aanleg van meer groen en bomen t.b.v. klimaat en biodiversiteit, aanleg van fietsvoorzieningen (vanwege het stompprincipe) en het doorvoeren van algehele verkeerskundige verbeteringen om de inrichting veiliger te maken. We hebben geen structureel budget om deze ambities te realiseren, vandaar deze kadernotaclaim. Met het bedrag van 7,15 miljoen aan dekking uit de kadernota kunnen we deze ambities in 2024 wel realiseren. Door dit te combineren met de onderhoudsprojecten maken we werk met werk.</p>
8.	Er worden diverse extra bedragen uitgetrokken voor Wantij West (p. 31 en 33). Daarin zijn Energieplein en Hanneken nog niet meegenomen. Wat betekent dat voor het realiteitsgehalte van de meerjarenbegroting op dit punt?	<p>Wethouder Burggraaf</p> <p>In de actie-agenda die is opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde Ontwikkelplan Wantij-West staat dat er rekening gehouden moet worden met investeringskosten van 10 tot 15 miljoen euro. Ook staat hierin dat sommige acties niet zijn meegenomen in de raming, zoals voor de herinrichting van het Energieplein, de verplaatsing van de parkeergarage en voor het Beeld van Hanneken van Dordt. Daarvoor zijn eerst vervolggesprekken of onderzoeken nodig. Dit betekent dat de kosten nu nog niet geraamd kunnen worden.</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		Wel zal in de uitwerking van de maatregelen gezocht worden naar manieren van co-financiering. Bovendien betreft het hier grotendeels onderdelen voor fase 2 die nu nog niet begroot zijn omdat die voor jaarschijf 2024 nog niet relevant zijn. Hierdoor is het realiteitsgehalte van de meerjarenbegroting niet in het geding, maar moet er rekening gehouden worden dat er in de toekomst nog een aanvullende budgetafweging zal zijn.																																																																								
9.	Wat zijn, binnen de op p. 31 begrote gelden voor Wantij-West de verwachte kosten voor de afzonderlijke onderdelen (stadsstrand, voorzieningen watertoerisme, wandelroute en groenvoorziening)?	<p>Wethouder Burggraaf</p> <p>Zoals te zien is in de tabel staan sommige ingrepen er meerdere keren in. Dit komt omdat die ingrepen voor meerdere onderdelen van toepassing zijn.</p> <table border="1"><thead><tr><th></th><th>Verwachte kosten</th><th>Verwachte kosten hoog (+20%)</th><th>Verwachte kosten laag (-20%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Stadsstrand</td><td>€ 2.259.000</td><td>€ 2.710.800</td><td>€ 1.807.200</td></tr><tr><td>Voorzieningen watertoerisme</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>multifunctionele steiger</td><td>€ 1.601.000</td><td>€ 1.921.200</td><td>€ 1.280.800</td></tr><tr><td>Wantijkade</td><td>€ 2.075.000</td><td>€ 2.490.000</td><td>€ 1.660.000</td></tr><tr><td>Wandelroute</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Steiger Stadswerven</td><td>€ 569.000</td><td>€ 682.800</td><td>€ 455.200</td></tr><tr><td>Wandelvlonder</td><td>€ 427.000</td><td>€ 512.400</td><td>€ 341.600</td></tr><tr><td>Oranjelaan</td><td>€ 86.000</td><td>€ 103.200</td><td>€ 68.800</td></tr><tr><td>Wantijkade</td><td>€ 2.075.000</td><td>€ 2.490.000</td><td>€ 1.660.000</td></tr><tr><td>Noorderhoofd</td><td>€ 189.000</td><td>€ 226.800</td><td>€ 151.200</td></tr><tr><td>Groenvoorziening</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Plein Stadswerven</td><td>€ 16.000</td><td>€ 19.200</td><td>€ 12.800</td></tr><tr><td>Landtong</td><td>€ 3.540.000</td><td>€ 4.248.000</td><td>€ 2.832.000</td></tr><tr><td>Rondom 50 KV</td><td>€ 101.000</td><td>€ 121.200</td><td>€ 80.800</td></tr><tr><td>Rondom Villa Augustus</td><td>€ 281.000</td><td>€ 337.200</td><td>€ 224.800</td></tr><tr><td>De Vlij</td><td>€ 1.018.000</td><td>€ 1.221.600</td><td>€ 814.400</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€ 12.162.000</td><td>€ 14.594.400</td><td>€ 9.729.600</td></tr></tbody></table>		Verwachte kosten	Verwachte kosten hoog (+20%)	Verwachte kosten laag (-20%)	Stadsstrand	€ 2.259.000	€ 2.710.800	€ 1.807.200	Voorzieningen watertoerisme				multifunctionele steiger	€ 1.601.000	€ 1.921.200	€ 1.280.800	Wantijkade	€ 2.075.000	€ 2.490.000	€ 1.660.000	Wandelroute				Steiger Stadswerven	€ 569.000	€ 682.800	€ 455.200	Wandelvlonder	€ 427.000	€ 512.400	€ 341.600	Oranjelaan	€ 86.000	€ 103.200	€ 68.800	Wantijkade	€ 2.075.000	€ 2.490.000	€ 1.660.000	Noorderhoofd	€ 189.000	€ 226.800	€ 151.200	Groenvoorziening				Plein Stadswerven	€ 16.000	€ 19.200	€ 12.800	Landtong	€ 3.540.000	€ 4.248.000	€ 2.832.000	Rondom 50 KV	€ 101.000	€ 121.200	€ 80.800	Rondom Villa Augustus	€ 281.000	€ 337.200	€ 224.800	De Vlij	€ 1.018.000	€ 1.221.600	€ 814.400	Totaal	€ 12.162.000	€ 14.594.400	€ 9.729.600
	Verwachte kosten	Verwachte kosten hoog (+20%)	Verwachte kosten laag (-20%)																																																																							
Stadsstrand	€ 2.259.000	€ 2.710.800	€ 1.807.200																																																																							
Voorzieningen watertoerisme																																																																										
multifunctionele steiger	€ 1.601.000	€ 1.921.200	€ 1.280.800																																																																							
Wantijkade	€ 2.075.000	€ 2.490.000	€ 1.660.000																																																																							
Wandelroute																																																																										
Steiger Stadswerven	€ 569.000	€ 682.800	€ 455.200																																																																							
Wandelvlonder	€ 427.000	€ 512.400	€ 341.600																																																																							
Oranjelaan	€ 86.000	€ 103.200	€ 68.800																																																																							
Wantijkade	€ 2.075.000	€ 2.490.000	€ 1.660.000																																																																							
Noorderhoofd	€ 189.000	€ 226.800	€ 151.200																																																																							
Groenvoorziening																																																																										
Plein Stadswerven	€ 16.000	€ 19.200	€ 12.800																																																																							
Landtong	€ 3.540.000	€ 4.248.000	€ 2.832.000																																																																							
Rondom 50 KV	€ 101.000	€ 121.200	€ 80.800																																																																							
Rondom Villa Augustus	€ 281.000	€ 337.200	€ 224.800																																																																							
De Vlij	€ 1.018.000	€ 1.221.600	€ 814.400																																																																							
Totaal	€ 12.162.000	€ 14.594.400	€ 9.729.600																																																																							
		Voor de wandelroute wordt een start gemaakt met de aanleg van de wandelvlonders en de aanleg van drijvend groen aan de Stadswerven zijde (onderdeel 2 in het Ontwikkelplan). Voor deze kosten is deels dekking in de Grex en is nu aanvullend € 0,36 mln. begroot.																																																																								

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		<p>Voor de voorzieningen van watertoerisme (zoals passanten en rondvaart) is in dit budget nu € 1,4 mln. begroot ten behoeve van de aanleg van een multifunctionele steiger die tevens het zwemwater faciliteert voor het stadsstrand, aan de Wantijkade 'midden'.</p> <p>Diverse aanvullende groenvoorzieningen die in het gebied zullen worden aangebracht in lijn met eerder aangenomen groenplan, worden gefinancierd binnen bestaande budgetten.</p> <p>Met het verstrekken van het voorbereidingsbudget 2023 en 2024 kunnen we gericht aan de slag om co-financiering te zoeken voor meer onderdelen van de wandelroute en om te onderzoeken hoe commerciële gebruikers kunnen bijdragen in de kosten voor de verdere investeringen aan de Wantijkade zoals t.b.v. het aanmeren van rivercruises.</p>
	Partij voor de Dieren	
1.	<p>Mutaties Kadernota 2024/Nieuwe investeringen/Doortrekken Rembrandtlaan naar Zuidendijk: Wanneer komt de aanvraag voor het voorbereidingskrediet naar de raad? Kan het college nader toelichten waarom deze ingreep nodig zou zijn?</p>	<p>Wethouders Tanja de Jonge en Peter Heijkoop</p> <p>De voorbereidingskosten worden al gemaakt ten laste van de Grondexploitatie Oud-Krispijn. Een deel van de uitvoeringskosten komt ook ten laste van deze Grondexploitatie. Om de totale kosten te kunnen dekken is een aanvullende krediet van € 200.000 nodig. De ingreep is nodig voor een goede verkeersafwikkeling Rembrandtlaan, Patersweg en Meindert Hobbemastraat na de in 2023 aan te leggen fietsstraat Patersweg.</p>
2.	<p>Tijdens de presentatie lazen we: "In de Kadernota worden beleidsvoorstellen opgenomen die een beroep doen op aanvullende middelen." Het nieuwe dierenbeleid staat in de Kadernota niet vermeld. Betekent dit dat voor de uitvoering van het nieuwe dierenbeleid in 2024 geen aanvullend budget is gereserveerd? Welk budget is gereserveerd voor de uitvoering van het dierenbeleid?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>Dat klopt. De nieuwe kaders van het dierenbeleid zijn nog niet vastgesteld, waardoor aan de voorkant nog niet is te bepalen wat de gewenste middelen voor het herijkte beleid zijn. We nemen dat mee in het raadsvoorstel voor het nieuwe dierenbeleid (planning Q1 2024).</p>
3.	<p>Zijn de structurele lasten van de upgrade van het Biesboschcentrum al in het meerjarenbeeld opgenomen?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>Een florerend Biesboschcentrum heeft recreatieve-, educatieve- en natuurwaarde. Er is onderzoek nodig om te kijken hoe we de mogelijkheden voor wandelen, fietsen en varen verder kunnen verbeteren en het gebied een kwaliteitsimpuls kunnen geven. Voorgesteld</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		wordt de kosten voor het onderzoek 'floreren Biesboschcentrum' van totaal € 215.000 te dekken vanuit de algemene reserve. Voor personele- en materiële kosten is voor 2023 en 2024 € 150.000 opgenomen. De lasten om de basis op orde te brengen voor het Biesboschcentrum zijn in beeld. Nog niet duidelijk is wat de jaarlijkse meerkosten vanaf 2025 zijn om het Biesboschcentrum meer te laten floreren. Dat moet blijken uit het onderzoek. In het Politiek akkoord is afgesproken dat extra structurele kosten van de Biesbosch zoveel mogelijk worden gedekt vanuit te genereren inkomsten in het gebied. De haalbaarheid hiervan zal moeten blijken uit het onderzoek.
	Beter voor Dordt	
1.	<p>"We zien nu de eerste effecten van deze inzet in de vorm van extra opbrengsten vanuit lokale belastingen en algemene uitkering van het Rijk als gevolg van groei van de stad op het vlak van inwoners en bedrijven - meer inkomsten"</p> <p>Vraag: in hoeverre is deze groei veroorzaakt door opvang van Oekraïners en Asielzoekers? Oekraïners worden per 1/1 meegeteld als inwoners van Dordrecht, geldt dit ook voor asielzoekers?</p>	<p>Wethouder Van Benschop</p> <p>Oekraïners worden ingeschreven, tellen mee als inwoner van Dordrecht en tellen dus ook mee in de uitkering van het GF. Voor asielzoekers geldt dat niet. Die worden wel geregistreerd maar niet ingeschreven als inwoner van Dordt.</p>
2.	<p>"verliesgevende grondexploitaties reserves teruglopen - De verwachting is dat binnen afzienbare tijd nieuwe verlieslatende grond exploitaties geopend gaan worden. De ontwikkeling Spuiboulevard is daar de grootste van. Afhankelijk van de woningbouwprogrammering kan het tekort op deze ontwikkeling oplopen tot € 15 miljoen"</p> <p>Vraag: Wat zijn de redenen om de grond met verlies te verkopen. Hoe we daar als raad (meer) op sturen?</p>	<p>Wethouder De Jonge en Burggraaf</p> <p>Een verliesgevende grondexploitatie houdt in dat de in de grondexploitatie opgenomen kosten hoger zijn dan de opgenomen opbrengsten. De omvang van de kosten (en de risico's) is vooral afhankelijk van de gekozen locatie voor de ontwikkeling in relatie tot het programma dat er ontwikkeld moet worden. De keuze voor een locatie in het centrum kan bijvoorbeeld hoge verwervingskosten, sloopkosten en saneringskosten met zich meebrengen. Een woningbouwlocatie naast de N3 of het spoor kan belast worden met vraagstukken rondom geluid en veiligheid, waardoor extra voorzieningen als geluidschermen randvoorwaardelijk zijn. Al deze factoren kunnen leiden tot relatief hoge kosten en maken de ontwikkeling bovendien complex, wat vervolgens ook</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		<p>tot hoge plankosten leidt. In sommige ontwikkelingen komen al deze belemmerende factoren samen.</p> <p>De omvang van de verkoopopbrengsten worden bepaald door het gekozen bouwprogramma, want verschillende woningtypes hebben doorgaans ook verschillende grondopbrengsten. Zo is de grondwaarde onder een appartement in de duurdere prijscategorie per vierkante meter hoger dan een woning in het sociale segment. Ook de locatie beïnvloedt de hoogte van de grondopbrengsten. Dit is vooral een politieke afweging en binnen een project kan gezocht worden naar de meest optimale toepassing van de daarin meegegeven kaders. Het bouwprogramma zelf kan ook leiden tot extra kosten in de grondexploitatie. Denk daarbij aan de kosten voor parkeren, ontsluiting enzovoort. Het realiseren van een intensief bouwprogramma kan dan bijvoorbeeld door de hoge realisatiekosten van parkeerplaatsen de grondopbrengsten aanzienlijk drukken. Bij het openen van een grondexploitatie worden ook de kaders van de ontwikkeling vastgelegd en daarmee stuurt de raad ook op het financiële resultaat. Vervolgens worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd in het kader van de jaarrekening en rapporteert het grondbedrijf over de resultaten ervan in de Prognose Grondbedrijf. De raad kan ook kaders tussentijds wijzigen doormiddel van een herziening van een grondexploitatie. Dat vergt dan separate voorstellen.</p>
3.	<p>"De effecten van de Meicirculaire 2023 konden in deze stand nog niet worden meegenomen, omdat deze circulaire pas eind mei beschikbaar is gekomen."</p> <p>Vraag: Is deze beschikbaar bij de behandeling van de kadernota op 20 juni? Kunnen we vooraf een memo hierover ontvangen over de impact van de mei-circulaire op de kadernota?</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>De meicirculaire 2023 is 31 mei verschenen. Daarna heeft het rijk de circulaire nog twee keer bijgesteld, waarvan de laatste actualisatie 11 juni bekend is gemaakt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het aanbieden van een memo voorafgaand aan de raadsbehandeling Kadernota van 20 juni is mede hierdoor niet haalbaar. Daarnaast is in de onlangs vastgestelde financiële verordening voorgeschreven dat circulaire vanaf 2023 middels een raadsvoorstel worden voorgelegd aan de raad inclusief begrotingswijziging zodat de financiële effecten van de circulaire direct in de meerjarige begroting kunnen worden verwerkt. De behandeling van dit voorstel door het college staat nu gepland voor 27 juni. Na vaststelling wordt het voorstel aan de gemeenteraad aangeboden.</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

<p>4.</p>	<p>Rioolheffing: "Op de rioolheffing is het principe van kostendekkendheid van toepassing. Voorgesteld wordt het tarief voor de rioolheffing te verhogen met de prijsindexatie van 7,4%. Deze prijsindexatie volstaat niet om de benodigde werkzaamheden van het GRP VII-programma binnen de planperiode (2021-2025) te kunnen uitvoeren. Er volgt een raadsinformatiebrief c.q. -voorstel, waarin wordt aangegeven wat niet kan worden uitgevoerd binnen de huidige GRP-periode en hoe we dit in een volgend GRP VIII (2026-2030) gaan oplossen (i.c. inhalen of vooruit blijven schuiven)."</p> <p>Vraag: Er is toch jaren gespaard door een extra 4% te heffen van onze inwoners voor vervanging van riool? Graag uitleg.</p>	<p>Wethouder Van der Linden</p> <p>Er is inderdaad in de vorige GRP periode gespaard door de heffing jaarlijks met 4% te verhogen. In Dordrecht zijn relatief veel woningen gebouwd in de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw, dit leidt tot een piek in het aantal rioolprojecten doordat rond dezelfde periode de riolering vervangen dient te worden. Door te werken met een spaarsysteem wordt voorkomen dat de heffing jaarlijks sterk schommelt. Dit staat los van de recente extreme prijsstijgingen die wij zien op het gebied van riolvervanging. Een en ander wordt nader uitgewerkt en toegelicht in een raadsinformatiebrief c.q. -voorstel dat u eind 2023 kunt verwachten.</p>
<p>5.</p>	<p>"Kunstmin, diverse onderzoeken hebben uitgewezen dat (1) bij de renovatie minimale eisen zijn gehanteerd t.a.v. de klimaatinstallatie die niet aansluiten op de eisen van een gebouw met een theaterfunctie en (2) de klimaatinstallatie niet overal in het gebouw de minimale eisen behaald. - In 2014 is het EnergieHuis geopend. Zoals eerder aangegeven in deze kadernota zijn er sinds de start van de exploitatie van het vernieuwde EnergieHuis lekkages aan dak en gevel." Ook met het financiële debacle van de Sportboulevard in het achterhoofd.</p> <p>Vraag: Is in deze twee bovengenoemde gevallen gekozen voor de goedkoopste oplossing? Staat het college open voor aanbestedingen die kwalitatief beter zijn dan alleen een selectie op basis van kosten?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>In het ontwerptraject en de uitwerking van zowel het Energiehuis en Kunstmin zijn destijds technische uitgangspunten vastgesteld en zijn keuzes gemaakt t.a.v. ambitieniveau en budget.</p> <p>Op basis van destijds bepaalde uitgangspunten heeft vanuit de aanbesteding de gunning plaatsgevonden. In de exploitatie van beide gebouwen lopen we nu tegen de consequenties daarvan aan.</p> <p>Het college is voor een aanpak die bijdraagt aan kwalitatief betere en duurzamere oplossingen. Dit kan zowel zitten in het vooraf scherper formuleren van het ambitieniveau en de (technische) uitgangspunten, een betere afweging tussen investerings- en exploitatiekosten, als het toepassen van gunningscriteria waarmee de kwalitatieve aspecten en prijs zo in de passende verhouding staan.</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

6.	<p>Servicegemeente Dordrecht: "Werden en worden vraagstukken of dienstverlening zonder juiste dekking toch opgepakt of verleend. De kosten hiervoor werden gedragen door incidentele overschotten. Overschotten die nu niet meer beschikbaar zijn. Nu ontstaat het dilemma dat we <i>as is</i> dienstverlening hebben beloofd, maar de overschotten om deze te betalen niet meer voorhanden zijn. Dordrecht neemt hierin verantwoordelijkheid als eigenaar en betrouwbare partner door de financiële consequenties te dragen van de knelpunten in de <i>as is</i> dienstverlening. Dit doen we totdat er nieuwe afspraken zijn gemaakt over de financiering van de dienstverlening (eind 2025)."</p> <p>Vraag: Bij nieuwe afspraken ga je ervan uit dat je geen verlies meer hoeft te nemen toch. Waarom staan bij de jaren 2026 en 2027 negatieve bedragen van respectievelijk 580k en 570k? Wel jammer dat Dordrecht een contract heeft afgesloten waar we jaren lang verlies op nemen.</p>	<p>Wethouder Burggraaf</p> <p>De kosten voor de bedrijfsvoeringstaken die door Dordrecht als Servicegemeente worden verricht, worden (via een verdeelsleutel) naar rato gedragen door de verschillende afnemers. De gemeente Dordrecht is ter ondersteuning van haar eigen lokale verantwoordelijkheden/taken ook een afnemer. Dus ook bij de nieuwe financieringssysteem / verdeelsleutel vanaf 2026 zal Dordrecht het deel van de kosten voor haar bedrijfsvoering taken moeten dragen. Naar huidige verwachting zal dit € 0,6 miljoen zijn.</p> <p>De opgenomen bedragen voor 2026 en 2027 betreffen dus geen verlies maar het Dordtse deel van de voorgestelde maatregelen.</p>
7.	<p>"Verschillende kleine administratief technische mutaties vormen een lasten- en batenverhoging van 243k."</p> <p>Vraag: Kunt u duiden waaruit deze mutaties bestaan?</p>	<p>Wethouder Merx en Heijkoop</p> <p>De mutaties bestaan uit verschuivingen van lasten en baten op verschillende onderdelen en over verschillende begrotingsprogramma's die per saldo neutraal zijn. Het betreft met name de herbudgettering binnen het product 'Groen' zodat de begroting weer in lijn is met de werkelijke kosten en opbrengsten. Daarnaast betreft het de budgetaanpassing als gevolg van door te berekenen regio-opdrachten inzake uit te voeren onderhoud aan verkeersregelininstallaties en door te berekenen kosten van walstroom in het havengebied.</p>
8.	<p>"We zetten de POK-middelen voor twee onderwerpen in, namelijk: het intensiveren van (rechts)hulp in de stad, passend bij de kaders van het raadsvoorstel 'Vervolg samen</p>	<p>Wethouders: Heijkoop, Merx, Van Benschop en Van der Linden</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

	<p>tegen armoede', en voor de kerntaken van de sociale wijkteams in de periode 2023-2026. Deze middelen storten we tijdelijk in de reserve Politiek Akkoord 2022-2026 Innovatie Preventief Sociaal Domein. Zodra we het geld nodig hebben, onttrekken we die uit deze reserve."</p> <p>Vraag: Is dit een door de raad goedgekeurde reserve? Zo ja, welk besluit betreft dit?</p>	<p>Ja. Deze reserve is goedgekeurd tijdens het begrotingsproces 2023. Zie ook raadsbesluit 2022-0158816.</p>
9.	<p>"Knelpunten - Verbonden partijen Per saldo houden we rekening met een extra bijdrage aan de GR Sociaal voor 2023 met € 2,9 miljoen. Vanaf 2024 bedraagt de extra bijdrage € 6,5 miljoen. Voor de GR DG&J bedraagt de stijging in 2023 € 2,9 miljoen en vanaf 2024 € 4,6 miljoen structureel."</p> <p>"De toelichting en financiële effecten worden separaat aan de raad ter zienswijze voorgelegd. Dat is het moment om als raad invloed uit te oefenen op de begroting van verbonden partijen. Indien de raad aanpassingen wenst op de bijdragen aan verbonden partijen dan kan zij dat in haar zienswijze kenbaar maken. Het Algemeen Bestuur van de GR neemt op basis van alle ingebrachte zienswijzen van gemeenten uiteindelijk een besluit en stelt de (aangepaste) begrotingswijziging vast, waarna de gemeente(n) verplicht zijn deze bijdragen in hun eigen begroting te verwerken."</p> <p>Vraag: Het lijkt of de kosten van deze verbonden partijen stijgen bijna 100% tussen 2023 en 2024, dit is wel extreem. Klopt dit is of is het bedrag bij 2023 een bijstelling volgens de Burap? Kunt u nader toelichten wat de manieren van de raad zijn om hier meer grip op te krijgen.</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>De genoemde bedragen betreffen de <u>bijstelling</u> van de meerjarenbegroting van de gemeente Dordrecht o.b.v. de in concept ter zienswijze aangeboden begrotingen van de verbonden partijen. Het is dus niet zo dat de <u>totale bijdrage</u> met 100% stijgt. De stijging in 2023 ligt o.b.v. buraps rond de 2%, met name als gevolg van hoger dan verwachte inflatie (lonen en prijzen). De begrotingen in 2024 stijgen gemiddeld met ruim 4%, waarin naast dezelfde bijstelling over 2023 ook de nieuwe prijsontwikkeling voor 2024 is opgenomen. De 4% tegen de 2% afzetten (100% meer) zegt o.i. niet zoveel.</p> <p>De meerjarenbegroting in Dordrecht is opgebouwd o.b.v. nominale prijzen, dat wil zeggen dat alle jaren zijn gebaseerd op het prijspeil van het eerste jaar. Daarmee zijn inflatieverwachtingen in de toekomst niet in de meerjarenbegroting opgenomen. Dat geldt ook voor de inkomstenkant waar de Algemene uitkering van het Rijk gecorrigeerd is opgenomen (zonder verwachte toekomstige loon- en prijsontwikkeling). Daarmee is er feitelijk nauwelijks risico. De kadernota richt zich op het begrotingsjaar 2024 op (het verwachte) prijspeil 2024. De huidige meerjarenbegroting 2023-2026 was nog gebaseerd op prijspeil 2023 zoals we dat in 2022 (bij het opstellen van begrotingen 2023) hadden verwacht.</p> <p>De gemeenteraad kan invloed uitoefenen op de hoogte van de kosten door via zienswijzen aan het bestuur van de VP gewenste richting mee te geven. Daarnaast kan de raad (door het afschaffen van regionale solidariteit) weer meer directe invloed op het beleid, en daarmee de uitvoeringskosten, uitoefenen. Dat heeft uiteraard in de meeste gevallen ook effect op doelen en resultaten.</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		<p>De raad heeft geen directe invloed op loon- en prijsontwikkelingen. Zoals gezegd betreft het grootste deel van deze bijstelling een inflatiecorrectie, waarvoor via het accres van de algemene uitkering ook ruimte voor was. Een ander deel betreft volumeontwikkelingen bij bijv. jeugd en WMO (vergrijzing) en zijn ook moeilijk te beïnvloeden, zonder beleidskeuzes. Als de volumegroei aanhoudt zal waarschijnlijk de toenemende financiële druk op de overheidsuitgaven als gevolg hiervan vragen om nieuwe beleidskeuzes en politieke besluiten, zowel landelijk als lokaal.</p>
10.	<p>Door de hele kadernota zien wij geen inventarisatie van de risico's die we lopen terwijl we 30,4 ml als financiële risico opnemen in de toekomstige begrotingen.</p> <p>Vraag: Kunt u aangeven welke projecten zijn opgenomen in deze risicoinventarisatie?</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>In de begroting en jaarstukken geven wij een update van het risicoprofiel en de daarbij behorende bedragen voor beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. Het risicoprofiel in de Kadernota 2024 betreft hetzelfde risicoprofiel als in de Jaarstukken 2022.</p> <p>Voor de actieve projecten geldt dat risico's die buiten de interne beheersmaatregelen vallen en niet te dekken zijn uit de eigen projectmiddelen voor onvoorzien, worden opgenomen in de stadsbrede risicoinventarisatie.</p>
11.	<p>We zijn kort geleden geïnformeerd over de ontwikkeling van de Middenzone.</p> <p>Vraag: Wat voor effect heeft dit op de meerjarenbegroting en de oplevering van de woningbouwopgaven?</p>	<p>Wethouder Burggraaf</p> <p>Het effect van ontbinding van de ontwikkelovereenkomst op de meerjarenbegroting valt uiteen in 2 onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Effect op de meerjarenbegroting door bijstelling van de grondexploitatie en het geprognoseerde eindresultaat: Inmiddels heeft u kennis kunnen nemen van de Raadsinformatiebrief over dit onderwerp d.d. 30 mei 2023 jl. Hierin staat vermeld dat wij op dit moment niet meer informatie kunnen geven over de financiële consequenties omdat deze afhankelijk zijn van de verschillende keuzes die nog gemaakt moeten worden. Ons standpunt, ook in het kader van de jaarrekeningcontrole richting accountant, is nog steeds dat wij geen nadelig effect op de grondwaarde en de geprognoseerde opbrengsten in de grondexploitatie verwachten. Ook in het licht van de woningbouwopgave, de woningaantallen en de planning kunnen we in dit stadium nog geen uitspraken doen.

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		<p>2. Effect op de meerjarenbegroting door lagere OZB inkomsten en gelijkblijvende algemene uitkering doordat aantal nieuw toegevoegde woningen achterblijft. In de meerjarenbegroting is op het gebied van OZB inkomsten en algemene uitkering zeer conservatief begroot t/m 2024. Omdat er voor 2024 nog geen oplevering van woningen op het gezondheidspark gepland stonden, heeft dit geen financiële consequenties.</p>
	CDA	
1.	<p>p.10 De POK-middelen staan nu geraamd op dit programma en gaan naar programma 4, waar ze ingezet worden voor wijkteams en rechtsbescherming (zie programma 4). Waarom zijn de POK-middelen verschoven naar een ander programma? Wat is de oorzaak en wat is het gevolg van zo'n verschuiving?</p>	<p>Wethouders Heijkoop, Merx, Van Benschop en Van der Linden</p> <p>De verschuiving hangt samen met onze werkwijze bij het verwerken van zgn. taakmutaties in de Algemene Uitkering (via Circulaires Gemeentefonds):</p> <ul style="list-style-type: none">• Taakmutaties worden in beginsel tijdelijk geparkeerd op een stelpost Algemene Uitkering bij begrotingsprogramma Bestuurlijk & Ondersteunend Dordrecht.• Zodra er duidelijkheid is over de bestedingsdoeleinden/inzet van de taakmutatie hevelen wij de betreffende taakmutatie over naar het inhoudelijke begrotingsprogramma (i.c. Gezond, Sociaal & Zorgzaam). Pas dan mogen de middelen van die taakmutatie aangewend worden.
2.	<p>p.14 De raad wordt gevraagd om het krediet 'Bruggen' te herbestemmen naar 'Inrichting Koetshuis' waarvoor aanpassing van de inrichting en akoestiek van de ruimtes is benodigd. Waarom vloeien deze gelden niet terug naar de algemene reserve en wordt er voor gekozen deze te herbestemmen?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>Er is een krediet gereserveerd in de begroting van Duurzaamheidscentrum Weizigt met als doel het onderhoud van de bruggen. Tegelijkertijd werken we dit jaar aan een optimalisering van het gebruik van het Koetshuis. De laatste jaren werd de benedenverdieping volledig verhuurd aan een zorginstelling, en dat brengen we terug tot een gedeelte. De overige ruimte komt hiermee tot beschikking van Duurzaamheidscentrum Weizigt/de gemeente Dordrecht. Er ontstaat daarmee een plek voor bewoners, vrijwilligers, bezoekers en de gemeente, waar op allerlei wijzen gewerkt kan worden aan maatschappelijke impact. Een en ander wordt structureel opgevangen in de exploitatie, met uitzondering van de eenmalige kosten voor aanpassingen in de inrichting; om de ruimten geschikt te maken voor dit doel. We stellen daarom voor de bruggen mee te laten lopen in het reguliere onderhoud en het krediet dat hiermee vrijvalt in te zetten voor deze eenmalige investering.</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

3.	<p>p.16 Rijk keert SPUK uit. De indruk wordt gewekt dat de SPUK middelen die hoger zijn dan geraamd, ook in 2023 direct weer besteed worden. Hoe zit dat precies?</p>	<p>Wethouders: Van Benschop, Van der Linden en Merx</p> <p>Het Rijk kent extra, geormerkte middelen via een zgn. SPUK* toe voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026. We verwerken deze extra inkomsten en bijbehorende uitgaven in onze meerjarenbegroting 2023.</p> <p>Na het zomerreces 2023 ontvangt uw raad een raadsinformatiebrief, waarin we de inhoudelijke bestedingsdoelen (i.c. uitgaven) voor de komende jaren toelichten.</p> <p>*Een SPUK is een SPecifieke UitKering van het Rijk voor geormerkte middelen. Deze middelen moeten in beginsel worden besteed in het jaar, waarvoor ze zijn/worden toegekend door het Rijk. Voor niet uitgegeven middelen geldt een terugbetalingsverplichting aan het Rijk.</p>
4.	<p>p.18 Sloop Brouwersdijk door natuurtoets vertraagd. Waaruit bestaan de hogere kosten ad EUR 93.000, als gevolg van deze vertraging?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>De hogere kosten voor de school aan de Brouwersdijk hebben betrekking op sloopkosten, die onderhevig zijn geweest aan kostenstijgingen, en op saneringskosten, omdat op deze locatie sprake is van asbest en vervuilde grond. De posten 4 "Sloopkosten voor twee scholen" en post 5 "Sloop Brouwersdijk door natuurtoets vertraagd" moeten hierbij in samenhang worden gezien. De post van € 93.000 (post nummer 5) betreft een overheveling van restantbudget voor sloopkosten van 2022 naar 2023.</p>
5.	<p>p.24 Er is een aantal keren te lezen dat iets niet op de juiste plaats staat. Bijvoorbeeld op p.24 onder 'Loonkosten Public Affairs'. Wat was er fout?</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>Dit betreft een correctie op een eerdere administratieve wijziging die budgettair neutraal is maar wel over twee begrotingsprogramma's gaat. In de administratieve wijziging stond het budget op het onjuiste programma en dat is met deze wijziging gecorrigeerd.</p>
6.	<p>p.24 De lasten stijgen met EUR 70.000 omdat voor het integriteitsvraagstuk specialistische inhuur noodzakelijk is. Is</p>	<p>Wethouder Merx</p> <p>Het klopt dat er een aantal maanden geleden een integriteitsvraagstuk aan het licht is gekomen. Voor zowel de behandeling van de individuele casus als de impact op de</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

	er een integriteitsvraagstuk dat deze lastenstijging rechtvaardigt?	betreffende afdeling hebben we in het kader van de zorgvuldigheid en onafhankelijkheid externe deskundigheid ingehuurd.
7.	p.30 Renovatie regentenkamer. De kosten worden ingeschat op € 400.000 in drie jaar. Kan een specificatie worden gegeven van de ingeschatte kosten?	Wethouders De Jonge en Van der Linden <ul style="list-style-type: none">• Restauratie plafond- en schouwschildering € 200.000• Restauratie (14) schilderijen/portretten € 150.000• Restauratie inventaris € 15.000• Algemene kosten (kleurenonderzoek, voorbereidend/bouwtechnisch onderzoek, transportkosten, begeleiding) € 50.000 <p>Zoals beschreven proberen we hiervoor externe fondsen en subsidie (vanuit Provincie ZH) aan te vragen, waarbij we hopen dat de helft van de totale kosten van ruim € 400.000 extern gedekt kunnen worden.</p>
8.	p 30 Toename van (wettelijke) taken. Wat is 'energiehandhaving'? Wat verstaan we onder dit begrip?	Wethouder Merx <p>Energiehandhaving betreft het controleren van de energiebesparingsplichten van bedrijven. Het Rijk heeft energiebesparingsplichten opgelegd voor verschillende groepen bedrijven, bijvoorbeeld grootverbruikers, en per 2023 komen daar ook vergunningplichtige bedrijven en kantoren bij. Gemeenten moeten daar toezicht op houden. De uitvoerende taken liggen bij de Omgevingsdienst.</p>
9.	p.31 Op pagina 31 bij nieuwe investeringen staat er bij buitensport een jaarlijkse prijscorrectie. Het CDA Dordrecht wil graag goed begrijpen waar dit precies over gaat. Kan er een toelichting of specificatie komen waarop deze prijscorrecties in de jaarlijkse kredieten zijn gebaseerd?	Wethouder De Jonge <p>In de begroting zijn vervangingsinvesteringen voor kunstgras en groot onderhoud aan grasvelden opgenomen. In het meerjareninvesteringsprogramma (MJOP) van januari 2020 is een index van 2% per jaar gehanteerd. De huidige bouwkostenstijging is fors hoger dan 2%. Omdat investeringskredieten in de gemeentelijke begroting in principe niet worden geïndexeerd, zijn de gemeentelijke budgetten niet meer voldoende om de investeringen binnen budget in de markt te zetten. Op dit moment wordt het MJOP geactualiseerd; hierin</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		is rekening gehouden met stijgingen van 15% - 20% (prijspeil januari 2023). Vooruitlopend op de vaststelling van het actuele MJOP worden de budgetten opgehoogd.
10.	<p>p.33 Wantij-West: "Voor projectleiding, nadere onderzoeken en gesprekken met derden en belanghebbenden, de kosten voor begeleiding van Stichting Beeld Hanneken van Dordt en voor het opstellen van een uitvoeringsplan inclusief fasering en een uitwerking van enkele eerste, snel te realiseren onderdelen is voor zowel 2023 als 2024 een budget van € 270.000 nodig."</p> <p>Graag ontvangen wij een specificatie waar deze EUR 270.000 precies aan wordt besteed (op activiteitsniveau).</p>	<p>Wethouder Burggraaf</p> <p>De besteding van deze gelden is voor de genoemde doeleinden. Dit is nodig om de toekomstige projectleider voortvarend aan het werk te kunnen laten gaan en kleinere snel te realiseren onderdelen, zoals vergroening, direct mee te kunnen nemen. De precieze verdeling van het bedrag over de activiteiten kunnen we nu niet geven. Het betreft een op basis van eerdere trajecten gebaseerde realistische maar ook nog globale raming. Er zijn nog enkele stevige vervolgonderzoeken ter uitwerking nodig. Tegelijkertijd zal dat, naast gedegen onderzoek, ook zo kostenefficiënt mogelijk worden gedaan.</p>
11.	<p>In de hele kadernota wordt niet gesproken over de impact van de komst van het AZC. Kunnen de geldstromen inzichtelijk worden gemaakt (totale kosten ten opzichte van ontvangsten en compensatie). Naast geldstromen krijgen wij graag inzicht in overige kosten, zoals capaciteit en extra inhuur in verband hiermee.</p>	<p>Wethouder Van Benschop</p> <p>Uitgangspunt is dat de komst van het AZC voor Dordrecht budgettair neutraal verloopt. Dat betekent dat kosten die rechtstreeks aan (de komst van) het AZC toe te rekenen zijn voor rekening van het COA komen.</p> <p>De raad vraagt inzicht in de geldstromen en in de kosten van inhuur. Wij zullen die vraag door middel van een Raadsinformatiebrief (RIB) beantwoorden op het moment dat we daar ook precies antwoord op kunnen geven. Op dit moment lopen de gesprekken nog met het COA en is er dus nog geen concreet antwoord te geven. Ambtelijke kosten die gemaakt worden in het voortraject zijn ook onderdeel van bespreking met COA waarbij ons standpunt nogmaals is dat alle directe kosten vergoed worden.</p>
	VVD	
	<i>m.b.t. kadernota</i>	

Kenmerk**Datum** 16-6-2023

1.	Gelet op de tekorten de komende jaren vanaf 2025 hoe gaat het onderhoud op het gemeentegroen plaats vinden. Wat is er qua onderhoud nog mogelijk?	Wethouder Merx Op weg naar de Kadernota 2025 zal een integrale afweging gemaakt moeten worden over hoe we de gemeentelijke middelen het beste kunnen inzetten. Wat uit deze afweging komt voor groenonderhoud en wat daarvan de effecten zijn is op dit moment niet in te schatten. Duidelijk is wel dat intensiveringen (in 2024 e.v.) niet mogelijk zijn.
2.	Er zal veel gemeentelijk onderhoud op onze wegen moeten plaats vinden de komende 5 tot 10 jaar. Zijn hiervoor voldoende middelen gereserveerd om al het benodigde en achterstelling onderhoud tm 2030 uit te kunnen voeren?	Wethouder Merx Met het vaststellen van de Wegennota 2021-2025 is de vijfjaarlijkse programmering van het wegenonderhoud vastgelegd. Omdat er op het gebied van wegen, zowel op bestuurlijk, wettelijk, technisch als financieel vlak voortdurend veranderingen plaatsvinden wordt het wegenbeleid voor een beperkt aantal jaren vastgesteld. Hiernaast is er sprake van een achterstand op de vervangingscyclus. Om deze reden vindt risicogestuurd onderhoud van de Dordste wegen plaats. Hierdoor is het mogelijk om bij de volgende Wegennota een besluit te nemen over het inlopen van de cyclische achterstand.
3.	Vanuit de knelpunten gaat er € 11 mln naar verbonden partijen, grotendeels veroorzaakt door de gemeenschappelijke regelingen, Hoe kunnen we de komende jaren nog bijsturen qua kosten op deze GR's om weer zo'n knelpunt te voorkomen?	Wethouder Heijkoop De gemeenteraad kan (onder andere door het afschaffen van regionale solidariteit) een groter deel van het beleid lokaal vaststellen. Keuzes daarin kunnen meegenomen worden in het traject om te komen tot een meer sluitend meerjarenbeeld. De gemeenteraad kan daarnaast, via zienswijzen aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, invloed uitoefenen en richting meegeven op de regionale uitvoering. Aandachtspunt is dat we een aantal taken nog wel in solidariteit uitvoeren en afrekenen.
4.	Om de begrotingsproblemen op te vangen wordt de volledige inflatieverhoging ook niet doorgegeven aan de subsidieontvangende instanties. Heeft deze oplossing meerdere keren plaatsgevonden in de afgelopen 5 jaar? Zo ja, hoe vaak?	Wethouder Heijkoop Dit is de afgelopen 5 jaar niet gebeurd. Overigens in 2022 hebben subsidie-instellingen al extra compensatie gehad ter dekking van de loon- en prijsontwikkelingen.

Kenmerk

Datum 16-6-2023

5.	<p>Er wordt aangegeven dat via SPUK middelen 1 mln dekking komt voor de algemene middelen. Uit welke SPUK-middelen wordt deze dekking gevonden? Komt dat niet in de knel met de specifieke voorwaarden vanuit het Rijk voor deze SPUK middelen?</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>Welke specifieke SPUK-middelen hiervoor ingezet kunnen worden is inderdaad afhankelijk van de specifieke voorwaarden van het Rijk. Waar toerekenen is toegestaan wordt, op weg naar de begroting 2024, in kaart gebracht wat de omvang van de inzet is. Uitgangspunt is en blijft deze middelen optimaal te laten renderen.</p>
6.	<p>In de eerste bestuursrapportage staat dat de afvalstoffenheffing toeneemt met 200k vanwege structurele inkomsten. Ook staat dat de meerjarige inkomsten worden meegenomen in de tarieven voor 2024.</p> <p>In de Kadernota staat dat op de afvalstoffenheffing via het principe kostendekkendheid verloopt. Er wordt daarom voorgesteld deze afvalstoffenheffing te verhogen met de prijsindexatie van 7,4%.</p> <p>Door de meerjarige extra inkomsten uit de burap zou deze indexatie toch te hoog zijn?</p> <p>Wat zou de juiste indexatie moeten zijn vanuit het kostendekkendheidsprincipe rekening houdend met deze inkomsten? Kunt u de berekening qua kosten en opbrengsten voor de afvalstoffenheffing toesturen?</p>	<p>Wethouder Heijkoop</p> <p>De nieuwe tarieven afvalstoffenheffing worden bij het opstellen van de Begroting 2024 berekend. Hierbij wordt de indexatie betrokken, maar ook de meeropbrengst van voorgaande jaren. Het kostendekkendheidsprincipe blijft hierbij uitgangspunt. Voor de berekeningswijze en toe te rekenen kosten en opbrengsten verwijzen we naar de "Nota lokale heffingen 2021".</p>
7.	<p>Bij de organisatieontwikkeling staat vermeld: Om onze participatie ambities te realiseren zijn structurele middelen nodig om participatief werken te verankeren en door te ontwikkelen. Wat houden deze participatie ambities in?</p>	<p>Wethouder De Jonge</p> <p>Er is hiervoor een Startnotitie Participatie vastgesteld in de Raad van 16 mei 2023.</p> <p>De stukken hiervan zijn te raadplegen via: https://raad.dordrecht.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad-Dordrecht-1/2023/16-mei/14:00/Vaststellen-en-beschikbaar-stellen-van-een-krediet-Startnotitie-Programma-Participatie-Startnotitie</p>

Kenmerk

Datum 16-6-2023

	<i>m.b.t. bestuursrapportage</i>	
8.	Verkoop Vastgoed blijft achter, terwijl dit een beleidsdoelstelling is van de gemeente en wezenlijke inkomsten kan genereren, speelt hierbij het Didam-arrest parten of zijn er ook andere redenen te noemen waarom dit achterblijft?	Wethouder De Jonge Ten aanzien van de te behalen verkoopdoelstelling is sprake van gewijzigde omstandigheden. De oorzaken hiervan liggen deels in de consequenties van het Didam arrest waarbij o.a. extra onderzoek en de verkoopvoorbereidingen extra tijd vergen; daarnaast gebiedsontwikkelingen die zorgen voor vertraging in het verkoopproces en marktomstandigheden met een stagnerende verkopersmarkt o.a. vanwege stijgende bouwkosten, die er voor zorgen dat potentiële kopers hun business cases opnieuw evalueren. Die inzichten zullen verwerkt worden in de jaarlijkse update RIB over de dispositielijst. We volgen marktontwikkelingen en zoeken actief naar kansen voor gebouwen op de dispositielijst.
9.	Er worden vorderingen gemaakt op het gebied van aanlegsteigers in onze havens. Wat is op dit moment de stand van zaken mbt de uitbreiding van drijvende terrassen in onze stad, die ook genoemd staan in het betreffende amendement? Op welke plekken is de mogelijkheid voor drijvende terrassen het afgelopen jaren uitgebreid, wordt er op dit moment geïnventariseerd waar er drijvende terrassen kunnen komen en wordt hierover actief gecommuniceerd naar ondernemers?	Wethouder Burggraaf Met het aannemen van Steiger en Halteerplan Fase 2 heeft de raad opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van realisatie van drijvende terrassen in de Binnen Kalkhaven. Fase 1 van dit onderzoek is in volle gang. Fase 1 betreft de haalbaarheid van drijvende terrassen. Externe Veiligheid, Geluid, Veiligheid, Ruimtelijke kwaliteit en het bestemmingsplan zijn onderdelen hierin. Zodra de mogelijkheden er zijn tot zullen er verkennende gesprekken opgestart worden met stakeholders. Overige onderzoeken naar locaties lopen er momenteel niet.
10.	Met hoeveel extra fte gemeentelijke handhavers is de formatie het afgelopen jaar uitgebreid? Wat is op dit moment vwb (de uitbreiding van) het aantal fte gemeentelijke handhavers het vooruitzicht voor de komende jaren?	Wethouder Merx De formatie van team Handhaving is in absolute zin dit jaar niet uitgebreid. Dit komt omdat eerst zaken op orde gesteld moesten worden. Het gaat om de in het begin van dit jaar in dienst betrekken van de handhavers (afroning mei 2023), de aanbesteding van een marktpartij voor handhaving (afroning juli 2023) en de zaken op orde/ toekomstbestendig qua aansturing (leiding) en strategie & ontwikkeling (data, beleid en strategie) (implementatie Q3 2023).

Kenmerk

Datum 16-6-2023

		Het vooruitzicht is dat eind 2023 het aantal wijkhandhavers en parkeercontroleurs gestegen is van 35 naar 45, de leiding op volle sterkte is en ten behoeve van doorontwikkeling een beleidsadviseur en data-analist zijn aangetrokken. Vanaf Q1 2024 zal naar verwachting het aantal handhavers gestaag toenemen naar circa 53 handhavers & parkeercontroleurs. De wens is om dit voor de komende jaren stabiel te houden tussen de 50 en 55 handhavers en parkeercontroleurs.
11.	Voor het nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid heeft het Rijk de ambitie uitgesproken om langdurig te blijven investeren. Dit geschiedt op basis van cofinanciering met een gedeelde inbreng (dus 50% Dordrecht, 50% Rijk), waar wordt voor wat betreft ons gedeelte de komende jaren deze (incidentele) Inbreng voorzien? En wanneer wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd en volgt daaromtrent een raadsbesluit?	Wethouder Heijkoop De cofinanciering komt onder andere uit kansrijke toekomst, glansrijke toekomst en de inzet van eigen formatie. De raad wordt binnenkort geïnformeerd over de stand van zaken. En omdat de raad de middelen al heeft genoteerd is geen nieuw raadsbesluit nodig.